

Євген Бублик, Юлія Шаповал, Олексій Шпанель-Юхта, Світлана Брус

Вплив доступу до фінансів на безготівкову економіку: приклад України

Пандемія та війна в Україні підтвердили важливість безготівкових розрахунків для фінансової стабільності. Метою статті є дослідження впливу технологічної інфраструктури та факторів доступу до фінансів на розвиток безготівкової економіки. Вплив фактору інфраструктури оцінено на прикладі України з використанням даних НБУ про платіжну інфраструктуру за 2001–2022 роки. Гіпотезу про стимулюючий вплив доступу до фінансів на безготівкову економіку перевірено за допомогою методу кореляції між M0/M3 та різними показниками доступу до фінансів (використання основних технологій, фінансових послуг) на основі даних Світового банку, МВФ та Triple-A у 2021 році.

Результати дослідження показують, що в глобальному масштабі існує майже лінійна залежність між кількістю відкритих фінансових рахунків і зростанням рівня безготівкових (0,954). Виявлено також, що зростання частки населення, яке здійснює електронні платежі, веде до зменшення частки готівки в економіці. Визначено, що значний вплив на скорочення готівки в економіці має поширення криптоактивів (збільшення на 1% частки населення, що оперує криптовалютами, знижує частку готівкових коштів на 0,5%). В частині політики регулювання пропонується стимулювати охоплення населення відкритими фінансовими рахунками, здійснення обов'язкових платежів за допомогою електронних платіжних систем, а також розвиток їх інфраструктури.

Ключові слова: платіжна система, електронні гроші, банки, фінтех, грошово-кредитна політика

Класифікація JEL: E42, E44, G21, O33

Стаття знаходиться у відкритому доступі і може розповсюджуватися на умовах ліцензії Creative Commons Attribution 4.0 International license, що дозволяє необмежене повторне використання, розповсюдження та відтворення на будь-якому носії за умови наявності відповідного посилання на оригінальну версію статті.